

Врз основа на член 43, став 2, точка 3 од Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 82/2018 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 178/2021), Националниот совет на седницата одржана на 24.11.2022 година донесе

**Правилник за дополнување на Правилникот
за стандардите и нормативите за основање на високообразовни установи
и за вршење високообразовна дејност**

Член 1

Во Правилникот за стандардите и нормативите за основање на високообразовни установи и за вршење високообразовна дејност од 30.06.2022 година, по членот 47 се додава нов член 48 кој гласи:

„Член 48

Како составен дел на овој Правилник е Прилог 3 – Класификација на научно-истражувачките подрачја, полиња и области според Фраскатиевата класификација од 2010

Прилог 3 во однос на третото ниво (области) ќе се применува до усвојување на Уредбата на Владата на Република Северна Македонија за утврдување на научно-истражувачките полиња од трето ниво (области), како дополнување на двете нивоа на Меѓународната Фраскатијева класификација“

Член 2

Постојниот член 48 станува член 49.

Член 3

Дополнувањата на Правилникот влегуваат во сила со денот на нивното донесување.

Скопје 24.11.2022 година

ПРЕТСЕДАТЕЛ
на
**Националниот совет за високо
образование и
научно-истражувачка дејност**

Проф. д-р Тодор Серафимовски, с.р.

КЛАСИФИКАЦИЈА НА НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКИТЕ
ПОДРАЧЈА, ПОЛИЊА И ОБЛАСТИ СПОРЕД
МЕЃУНАРОДНАТА ФРАСКАТИЕВА КЛАСИФИКАЦИЈА

1 НАУЧНО ПОДРАЧЈЕ НА ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ НАУКИ

101 Астрономија

- 10100 Астрономија
- 10101 Позициона астрономија
- 10102 Теориска астрономија и небесна механика
- 10103 Сателитска астрономија
- 10104 Астрофизика
- 10105 Друго

102 Биологија

- 10200 Биологија
- 10201 Биохемија
- 10202 Ботаника
- 10203 Бактериологија
- 10204 Ентомологија
- 10205 Екологија
- 10206 Биоегеографија
- 10207 Физиологија
- 10208 Генетика
- 10209 Имунологија
- 10210 Микробиологија
- 10211 Молекуларна биологија

-
- 10212 Палеонтологија
 - 10213 Радиобиологија
 - 10214 Зоологија и зоофизиологија
 - 10215 Друго

103 Физика

- 10300 Физика
 - 10301 Акустика
 - 10302 Атомска и молекуларна физика
 - 10303 Биофизика
 - 10304 Електромагнетизам
 - 10305 Физика на елементарните честички
 - 10306 Физика на гасови
 - 10307 Физика на плазмата
 - 10308 Физика на цврста состојба
 - 10309 Физика на кондензирана материја
 - 10310 Физичка инструментација
 - 10311 Физика на проводници
 - 10312 Експериментална физика
 - 10313 Класична механика, квантумна механика, релативитет, гравитација,
 - 10314 Математичка и општа теоретска физика,
 - 10315 Методологија,
 - 10316 Метрологија
 - 10317 Нуклеарна физика
 - 10318 Оптика
 - 10319 Статистичка физика, термодинамика
 - 10320 Теориска физика
 - 10322 Термална физика
 - 10323 Друго
-

104 Геофизика

- 10400 Геофизика
- 10401 Геомагнетизам и аерономија
- 10402 Физичка океанографија
- 10403 Физика и хемија на вулканите
- 10404 Сеизмологија и физика на земјината внатрешност
- 10405 Метерологија и физика на атмосфера
- 10406 Друго

105 Географија

- 10500 Географија
- 10501 Физичка географија
- 10502 Картографија
- 10503 Регионална географија
- 10504 Теориска географија
- 10505 Општествена географија (економска)
- 10506 Туристичка географија
- 10507 Урбана географија
- 10508 Други специфични подрачја
- 10509 Климатологија
- 10510 Педологија
- 10511 Геоморфологија
- 10512 Друго

106 Геологија и минерологија

- 10600 Геологија
 - 10601 Кристалографија
 - 10602 Минерологија
-

10603	Петрологија
10604	Геохемија
10605	Геотектоника
10606	Палентологија и биостратиграфија
10607	Седиментологија
10608	Хидрологија
10609	Природни извори (минерални и енергетски суровини и вода)
10610	Геологија на околината
10611	Геотехнологија
10612	Стратиграфија
10613	Друго

107 **Хемија**

10700	Хемија
10701	Физичка хемија
10702	Аналитичка хемија
10703	Биохемија
10704	Макромолекуларна хемија
10705	Неорганска хемија
10706	Органска хемија
10707	Геохемија
10708	Структурна хемија
10709	Нуклеарна хемија
10710	Електрохемија
10711	Фотохемија
10712	Теоретска хемија, квантна хемија
10714	Друго

108 **Биохемија**

10800	Биохемија
10801	Протеини
10802	Ензими

10803	Биоенергетика
10804	Биополимери
10805	Липиди, стероиди
10806	Јагленохидрати
10807	Електролити
10808	Хормони
10810	Друго

109 **Математика**

10900	Математика
10901	Алгебра
10902	Анализа и функционална анализа
10903	Диференцијални равенки
10904	Функции
10905	Геометрија
10906	Математичка логика
10907	Математичка статистика и операциони истражувања
10908	Теорија на броеви
10909	Теорија на веројатноста
10910	Теорија на графови
10911	Топологија
10912	Применета математика и математичко моделирање
10913	Програмирање
10914	Друго

110 **Информатика**

11000	Информатика
11001	Теорија на системи и контрола
11002	Информациони системи и програмирање
11003	Програмски јазици и системи
11004	Нумеричка анализа
11005	Вештачка интелигенција

11006	Сметачки интегрирани методи и апликации
11007	Алгоритми
11008	Оптимизација
11009	Симулација
11010	Развивање на софтвер и бази на податоци
11011	Друго

2 НАУЧНО ПОДРАЧЈЕ НА ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКИ НАУКИ

201 Архитектура, урбанизам и планирање

20100	Архитектонско проектирање и дизајн
20101	Структурални анализи
20102	Нормативи во организација на просторот
20103	Развој на архитектурата и урбанизмот и архитектурното наследство
20104	Методологија на проектирање
20105	Градски центри
20106	Рурална средина
20107	Инфраструктурни системи
20108	Материјали и технологија на градење
20109	Стандардизација на материјали и типизација на делови и градежен склоп
20110	Монтажа во масовна изградба
20111	Префабрикација и монтажа во архитектурата
20112	Архитектонски конструкции
20113	Конзервација и ревитализација на културно историски споменици
20114	Урбано и просторно планирање и проектирање
20115	Урбанистички нормативи
20116	Пејсажна архитектура
20117	Архитектонска физика
20118	Друго

202 **Електротехника**

- 20200 Електротехника
- 20201 Електроенергетика
- 20202 Теорија на кола
- 20203 Електронски кола
- 20204 Проводници, индикатори, диелектрици и прекинувачи
- 20205 Магнетни материјали и суперпроводници
- 20206 Електромагнетика
- 20207 Друго

203 **Електромашинство**

- 20300 Електроенергетски мрежи и системи
- 20301 Агрегати и електрани
- 20302 Електрични машини, трансформатори и апарати
- 20303 Електромоторни погони
- 20304 Интегрирани погонски системи
- 20305 Електрохемиски конверзии и акумулации
- 20306 Користење на електрична енергија
- 20307 Електротермиски уреди
- 20308 Теорија на автоматизација
- 20309 Друго

204 **Електроника и автоматика**

- 20400 Микробранова техника
 - 20401 Електронски цевки
 - 20402 Опто-електронски ефекти и компоненти
 - 20403 Микроелектроника
 - 20404 Интегрирана електроника
 - 20405 Квантна електроника
 - 20406 Оптоелектроника
 - 20407 Електронски компоненти
 - 20408 Материјали за електронски компоненти
-

20409	Мерења и инструменти
20410	Радиациона инструментација
20411	Биомедицинска техника
20412	Звук и ултра звук
20413	Медицинска електроника
20414	Друго
205	<u>Енергетика</u>
20500	Енергетско и процесно машинство (Размена на топлина; Повеќе фазни системи;
20501	Теорија и конструкција на енергетски машини (Парогенератори; Топлински турбини)
20502	Теорија и проектирање на енергетски постројки
20503	Математичко моделирање и симулација на енергетски процеси
20504	Термотехника и термотехнички апарати и постројки
20505	Неконвенционални извори на енергија и технологии
20506	Рационално користење на енергија
20507	Мотори со внатрешно согорување
20508	Погонски материјали (горива и технологии за конверзија на енергија)
20509	Греење и климатизација и топлификациони системи
20510	Ладилна техника и системи
20511	Техничка термодинамика
20512	Индустриски хазард
20513	Нуклеарна енергетика
20514	Друго
206	<u>Геодезија</u>
20600	Нижа геодезија
20601	Фотограметрија
20602	Применета геодезија
20603	Аграри операции, катастар
20604	Просторно планирање и уредување на населби

-
- 20605 Виша геодезија
 - 20606 Картографија
 - 20607 Геолетска астрономија
 - 20608 Организација и економика на геодетските работи
 - 20609 Друго

207 Градежништво и водостопанство

- 20700 Градежни материјали
 - 20701 Геотехника
 - 20702 Градежни конструкции во ниско и високо градбата
 - 20703 Земјотресно инженерство
 - 20704 Компјутерска интеракција при проектирање и градење на објекти
 - 20705 Механика на цврсто и деформабилно тело
 - 20706 Теорија на конструкции
 - 20707 Челични конструкции
 - 20708 Бетонски, армирано бетонски и преднапрегнати конструкции
 - 20709 Патишта и аеродроми
 - 20710 Железници
 - 20711 Тунели
 - 20712 Хидрологија
 - 20713 Хидраулика
 - 20714 Комунална хидротехника и заштита на водите
 - 20715 Уредување на водотеците и заштита од ерозија
 - 20716 Хидротехнички мелиорации
 - 20717 Хидротехнички објекти
 - 20718 Енергетско искористување на водите
 - 20719 Организација и економика во градежништвото и водостопанството
 - 20720 Друго
-

208 Графичко инженерство

- 20800 Припрема за печатење и ДТП (Desctop Publishing)
- 20801 Технологии на печатење (форми, постапка, доработка)
- 20802 Графички процеси и машини
- 20803 Графички материјали (бои, галванотехника)
- 20804 Друго

209 Хемиско инжинерство

- 20900 Катализа и реакциско инжинерство
- 20901 Механички, топлински и сепарациони процеси
- 20902 Анализа и синтеза на процеси
- 20903 Математичко моделирање на процеси
- 20904 Транспортни појави и процеси
- 20905 Биоинжинерство
- 20906 Полимерно инжинерство
- 20907 Друго

210 Хемиска технологија

- 21000 Неорганска хемиска технологија-базна хемиска индустрија и фертилизација
 - 21001 Неорганска хемиска технологија - огноотпорни материјали
 - 21002 Неорганска хемиска технологија - стакло, глина, порцелан, керамика
 - 21003 Неорганска хемиска технологија - друго
 - 21004 Органска хемиска технологија- гориво и нафта
 - 21005 Органска хемиска технологија- целулоза, вискоза и хартија
 - 21006 Органска хемиска технологија- бои и лакови
 - 21007 Органска хемиска технологија- каучук, гума и гумени производи
 - 21008 Органска хемиска технологија- пестициди
-

-
- 21009 Органска хемиска технологија- петрохемиски производи
 - 21010 Органска хемиска технологија- кожа
 - 21011 Органска хемиска технологија -друго
 - 21012 Технологија на полимери
 - 21013 Техничка електрохемија
 - 21014 Друго

211 Индустриско инжинерство и Менаџмент

- 21100 Метод на анализа на структура и функционирање на претпријатието
- 21101 Планирање
- 21102 Анализа и мерење на работата и времето
- 21103 Проучување на факторите на работната средина и заштита на работа
- 21104 Внатрешен транспорт
- 21105 Организација на технолошки процеси
- 21106 Организација на административни процеси
- 21107 Методи на теоријата на системот и системска анализа
- 21108 Индустриска динамика
- 21109 Теорија на одлучување
- 21110 Операциони истражувања
- 21111 Друго

212 Компјутерска техника и информатика

- 21200 Архитектура на сметачки системи
 - 21201 Програмски јазици и технологии
 - 21202 Информациони системи и мрежи
 - 21203 Бази на податоци
 - 21204 Обработка на информации
 - 21205 Вештачка интелигенција и системи
 - 21206 Процесирање на податоци
 - 21207 Организација и методологија на проектирање на сметачки системи
(хардверски системи, софтвер)
-

21208 Друго

213 **Контрола на квалитет**

21300 Метрологија

21301 Статистички методи во контрола на квалитет

21302 Контрола на линија и контрола од линија

21303 Стандардизација

21304 Анализа на трошоци за квалитет

21305 Друго

214 **Машинство**

21400 Општо машинство, проектирање и машински конструкции

21401 Машински елементи и технички системи

21402 Теорија и конструкција на машини за обработка

21403 Производно машинство, технологии и системи

21404 Технологија на обработка на метали и алатни машини

21405 Еластичност и пластичност, реологија

21406 Техничка обработка на цврсти и прашкасти материјали

21407 Обработка на течности и гасови, гасни и течни хетерогени системи

21408 Машински системи

21409 Заварување и технологии на заварување

21410 Заварени конструкции

21411 Моторни возила

21412 Земјоделско машинство и механизација

21413 Транспортна механизација

21414 Шински возила

21415 Бродоградба

21416 Аеротехника

21417 Техничка механика и механика на цврсто тело

21418 Експериментална механика

21419 Биомеханика

21420	Механика на флуидите и струјно технички системи
21421	Хидроенергетика
21422	Автоматика
21423	Регулациона техника
21424	Друго

215 **Материјали**

21500	Машински материјали
21501	Оптички материјали
21502	Неоргански материјали
21503	Композитни материјали
21504	Керамички и прашкасти материјали
21505	Аморфни материјали
21506	Полимерни материјали
21507	Спојување и површинска обработка
21508	Дентални материјали
21509	Друго

216 **Металургија**

21600	Физичка металургија
21601	Металургија на железо и челик
21602	Металургија на обоени и ретки метали
21603	Електрометалургија
21604	Прашката металургија
21605	Преработка на метали во течна состојба
21606	Преработка на метали во пластична состојба
21607	Металуршко инженерство
21608	Металургија на заварување
21609	Испитување на металите
21610	Друго

217 **Применета геологија и геофизика**

- 21700 Кристалографија
- 21701 Минерологија
- 21702 Петрологија
- 21703 Геохемија
- 21704 Геотектоника
- 21705 Регионална геологија
- 21706 Палентологија
- 21707 Економска геологија
- 21708 Лежишта на минерални суровини
- 21709 Геотехника
- 21710 Хидрологија
- 21711 Применета геофизика
- 21712 Друго

218 **Регулација и управување со технолошки процеси**

- 21800 Мерни сензори, интелегентни мерни конвертори и инструменти
 - 21801 Моделирање, симулација и анализа на комплексни контролни системи
 - 21802 Анализа на процеси со статистички процеси
 - 21803 Техники за контрола и управување на дисконтинуирани и континуирани процеси
 - 21804 Анализа и дизајн на мултиваријабилна Feed back, Feed forward и недетерминирана контрола
 - 21805 Динамичка категоризација на контролни системи при користење на стохастички сигнали
 - 21806 Развивање на експертски системи
 - 21807 Компјутерска контрола на комплексни индустриски процеси
 - 21808 Друго
-

219 **Рударство**

- 21900 Експлоатација на слоевити лежишта
- 21901 Експлоатација на неслоевити лежишта
- 21902 Експлоатација на нафта и земјин гас
- 21903 Изградба на јамски простории
- 21904 Механизација и автоматизација во рудниците
- 21905 Транспортни и извозни постројки
- 21906 Рударски и геодетски мерења
- 21907 Длабинско дупчење
- 21908 Подготовка на минерални сировини
- 21909 Вентилација и техничка заштита
- 21910 Одводнување на лежишта и снабдување со вода
- 21911 Механика на карпите и тлото
- 21912 Градежништво во рударство
- 21913 Организација и економика во рударството
- 21914 Друго

220 **Сообраќај и транспорт**

- 22000 Средства за јавен превоз
 - 22001 Управување и контрола на сообраќајот (сообраќајници и јазли, техники и технологии, на регулацијата на сообраќајот, информациона системи, сообраќајни системи,
 - 22002 Комбиниран (интегрален) сообраќај (Механизација за претоварни операции,
 - 22003 Технологија на транспортни процеси, Техники на транспортни технологии,
 - 22004 Транспортна логистика
 - 22005 Планирање на сообраќајот
 - 22006 Безбедност на сообраќајот
 - 22007 Воздушен сообраќај
 - 22008 Воден сообраќај
 - 22009 Железнички сообраќај
 - 22010 Поштенски сообраќај и телекомуникации
-

-
- 22011 Економика во сообраќајот и транспортот (транспортна економика)
 - 22012 Сообраќајно инженерство и проектирање
 - 22013 Меѓународен транспорт, шпедиција и осигурување
 - 22014 Друго

221 **Технологија на прехранбени производи**

- 22100 Технологија на овошни и градинарски производи
- 22101 Технологија на вриење
- 22102 Технологија на поделски производи
- 22103 Технологија на месо и месни преработки
- 22104 Технологија на млеко и млечни производи
- 22105 Индустриско производство на готова храна
- 22106 Технолошка микробиологија
- 22107 Технологија и техника на пакување
- 22108 Друго

222 **Технологија на фармацевтски производи**

- 22200 Хемиска синтеза на фармацевтски производи
- 22201 Технологија на таблетирање
- 22202 Технологија на ампулирање
- 22203 Екстракција на фармацевтски производи
- 22204 Технологија на добивање на галенски препарати
- 22205 Технологија на добивање на суспензиони раствори
- 22206 Друго

223 **Текстилна технологија**

- 22300 Текстилни и технички влакна
 - 22301 Текстилно механичко инженерство
 - 22302 Хемија на текстилот
 - 22303 Технологија на облека
 - 22304 Дизајнирање на текстил и облека
 - 22305 Технологија на конфекција
-

22306 Друго

224 **Телекомуникационо инжинерство**

22400 Теорија на информации и комуникации

22401 Антени и простирање на бранови

22402 Радари и радионавигација

22403 Радиокомуникација

22404 Радио, ТВ и аудио-техника

22405 Друго

225 **Животна средина**

22500 Животна средина

22501 Социјална екологија

22502 Вода, воздух и почва

22503 Бучава и вибрации

22504 Индустрија

22505 Енергија

22506 Отпадни материјали

22507 Друго

226 **Воено технички науки**

22600 Воено технички науки

22601 Друго

3	НАУЧНО ПОДРАЧЈЕ – МЕДИЦИНСКИ НАУКИ И ЗДРАВСТВО
---	--

301 **Фундаментални медицински науки**

- 30100 Анатомија
- 30101 Хистологија
- 30102 Ембриологија
- 30103 Цитологија
- 30104 Физиологија
- 30105 Кинезиологија
- 30106 Патолошка анатомија
- 30107 Фармакологија
- 30108 Микробиологија
- 30109 Бактериологија
- 30110 Вирусологија
- 30111 Паразитологија
- 30112 Имунологија
- 30113 Имунохематологија
- 30114 Токсикологија
- 30115 Медицинска генетика
- 30116 Медицинска физика
- 30117 Биохемија (медицинска хемија)
- 30118 Друго

302 **Клиничка медицина**

- 30200 Анестезиологија
 - 30201 Дерматовенерологија
 - 30202 Ендокринологија и заболување на метаболизмот
 - 30203 Епидемиологија
 - 30204 Физикална медицина и рехабилитација
 - 30205 Гинекологија и акушерство
 - 30206 Хематологија
-

30207	Хепато-гастро-ентерологија
30208	Инфектологија
30209	Кардиологија
30210	Клиничка биохемија
30211	Клиничка фармакологија и токсикологија
30212	Нефрологија
30213	Неврологија
30214	Нуклеарна медицина
30215	Ортопедски болести
30216	Оториноларингологија
30217	Педијатрија
30218	Пулмологија со фтизологија
30219	Офталмологија
30220	Онкологија
30221	Радиологија
30222	Ревматологија
30223	Геријатрија
30224	Тропски и карантински заболувања
30225	Друго

303 **Хирургија (општа)**

30300	Анестезиологија и реанимација
30301	Кардиофаскуларна хирургија
30302	Неврохирургија
30303	Урологија
30304	Детска хирургија
30305	Пластична хирургија
30306	Дигестивна хирургија
30307	Торакална хирургија
30308	Трауматологија
30309	Друго

304 Стоматологија

30400 Општа стоматологија (Дентални развојни поцеси, Кариологија, Ендодонција, Фокална инфекција)

30401 Превентивна стоматологија

30402 Детска стоматологија

30403 Ортодонција

30404 Дентална патологија

30405 Орална патологија

30406 Пародонтологија

30407 Протетика

30408 Орална хирургија

30409 Максилофацијална хирургија

30410 Реставративна стоматологија

30411 Денто-фацијална трауматологија

30412 Дентални материјали

30413 Имплантологија

30414 Дентална радиологија

30415 Генетски основи во стоматологијата

30416 Друго

305 Здравствена нега (Сестринство)

30500 Хигиена

30501 Здравствена нега

30502 Здравствено воспитување со методологија

30503 Исхрана и диетика

30504 Ментална хигиена и психијатрија со нега

30505 Гиникологија и акушерство со нега

30506 Физикална медицина со принципи на рехабилитација

30507 Детски болести со нега на болно и здраво дете

30508 Медицинска психологија

-
- 30509 Медицинска социологија
 - 30510 Детска социологија
 - 30511 Друго

306 **Фармација**

- 30600 Фармацевтска хемија
- 30601 Фармакоинформатика
- 30602 Фармакокинетика и фармакодинамика
- 30603 Фармакогенетика
- 30604 Биофармација
- 30605 Имунохемија
- 30606 Фармацевтска ботаника
- 30607 Фармакогнозија
- 30608 Биотехнологија
- 30609 Аналитика на лекови
- 30610 Стабилност на лекови
- 30611 Токсиколошка хемија
- 30612 Инструментална фармацевтска анализа
- 30613 Броматологија
- 30614 Историја на фармацијата
- 30615 Социјална фармација
- 30616 Друго

307 **Медицинска технологија**

- 30700 Нуклеарна медицина
 - 30701 Томографија
 - 30702 Биомедицинска техника
 - 30703 Медицинска инструментација
 - 30704 Фармацевтска технологија
 - 30705 Инструментални методи во фармацијата
 - 30706 Медицинско лабораториски истражувања и аналитика
-

30707 Друго

308 Јавно здравство и здравствена заштита

30800 Епидемиологија

30801 Организирање и раководење со болници

30802 Медицинска етика и деонтологија

30803 Здравствена статистика и информатика

30804 Организација на здравствената служба

30805 Организација на фармацевтската и стоматолошката служба

30806 Фармацевтска информатика

30807 Медицина на трудот

30808 Геронтологија

30809 Спортска и училишна медицина

30810 Историја на медицината

30811 Здравствена екологија

30812 Здравствени кадри и едукација

30813 Економика на здравството

30814 Здравствено осигурување; квалитет на здравственото осигурување

30815 Здравстен менаџмент

30816 Здравствено воспитание и промоција на здравството

30817 Здравствени индикатори (индикатори на здравствена состојба на населението)

30818 Друго

309 Психијатрија

30900 Ментална хигиена

30901 Психосоматика

30902 Детска психијатрија

30903 Психопатологија

30904 Форенезична психијатрија

-
- 30905 Психотерапија
 - 30906 Психоанализа
 - 30907 Психофармакотерапија
 - 30908 Друго

4 НАУЧНО ПОДРАЧЈЕ – БИОТЕХНИЧКИ НАУКИ

401 Наука за земјиштето и хидрологија

- 40100 Педологија
- 40101 Метеорологија со агроклиматологија
- 40102 Земјоделско инженерство
- 40103 Економика на земјоделството и развој
- 40104 Генеза, класификација и картографија на земјиштето
- 40105 Плодност на земјиштето и фертилизација
- 40106 Физика на земјиштето
- 40107 Хемија на земјиштето
- 40108 Биологија на земјиштето
- 40109 Минерологија на земјиштето; мелиорација на земјиштето
- 40110 Друго

402 Заштита на растенијата

- 40200 Фитопатологија
 - 40201 Ентомологија
 - 40202 Фитофармација (пестициди)
 - 40203 Биолошка борба
 - 40204 Вируси
 - 40205 Плевел
 - 40206 Нематоди
 - 40207 Гриње
 - 40208 Глодари
 - 40209 Друго
-

403 Растително производство

- 40300 Житни култури (пченка, пченица, ориз и друго)
- 40301 Сортни жита
- 40302 Индустриски растенија (тутун, памук сончоглед и друго)
- 40303 Крмни растенија
- 40304 Зеленчук
- 40305 Цвеќе и декоративни растенија
- 40306 Тропски растенија
- 40307 Физиологија на растенијата
- 40308 Генетика и селекција на растителното производство
- 40309 Друго

404 Пчеларство

- 40400 Пчеларство
- 40401 Друго

405 Овоштарство

- 40500 Овоштарство
- 40501 Друго

406 Лозарство

- 40600 Органографија
- 40601 Ампелографија
- 40602 Друго

407 Ветеринарна медицина

- 40700 Анатомија на животни
 - 40701 Биофизика
 - 40702 Ембриологија
 - 40703 Физиологија
 - 40704 Хистологија
-

40705	Имунологија
40706	Микробиологија
40707	Молекуларна биологија
40708	Патолошка морфологија
40709	Патолошка физиологија
40710	Болести на преживни животни
40711	Болести на непреживни животни
40712	Болести на мали животни
40713	Болести на живина
40714	Болести на риби, пчели и дивеч
40715	Фармакологија и токсикологија
40716	Паразитни болести
40717	Заразни болести
40718	Радиобиологија
40719	Хирургија
40720	Офталмологија
40721	Ортопедија
40722	Ренгенологија физикална терапија
40723	Андрологија и вештачко осемнување
40724	Гинекологија и акушерство со стерилитет
40725	Терапија и здравствена заштита на животни
40726	Ендокринологија и биотехнологија во репродукцијата
40727	Зоохигиена
40728	Хигиена и технологија на производи и суровини од животинско потекло
40729	Здравствена заштита на животните од аспект на зачувување на животната средина
40730	Исхрана - диетика
40731	Управно ветеринарство
40732	Судска ветеринарна медицина
40733	Историја и етика, деонтологија во ветеринарната медицина
40734	Друго

408 Добиточно производство (Сточарство)

- 40800 Говедарство
- 40801 Свињарство
- 40802 Овчарство
- 40803 Живинарство
- 40804 Генетика и селекција на домашни животни
- 40805 Хигиена и технологија на производи и суровини од животинско потекло
- 40806 Исхрана и диетика на животни
- 40807 Механизација во добиточното производство
- 40808 Друго

409 Рибарство

- 40900 Водени екосистеми
- 40901 Хидроботаника
- 40902 Фитопланктон
- 40903 Циприниди
- 40904 Друго

410 Шумарство и хортикултура

- 41000 Облагородување на шумските дрвја
 - 41001 Физиологија и исхрана на шумските дрвја
 - 41002 Одгледување на шуми
 - 41003 Уредување на шумите
 - 41004 Искористување на шумите
 - 41005 Механизација во шумарството
 - 41006 Економика на шумското стопанство
 - 41007 Хортикултура
 - 41008 Друго
-

411 Преработка на дрво

- 41100 Механичка преработка на дрвото
- 41101 Хемиска преработка на дрвото
- 41102 Друго

412 Производство на хартија

- 41200 Производство на хартија
- 41201 Друго

413 Биотехнологија

- 41300 Биоинжинерство
- 41301 Растителна биотехнологија
- 41302 Микробна биотехнологија
- 41303 Животинска биотехнологија
- 41304 Искористување на одпадни материи
- 41305 Друго

414 Прехранбена технологија

- 41400 Прехранбено инженерство
- 41401 Нутриционизам
- 41402 Микробиологија
- 41403 Друго

415 Преработка на анимални производи

5 НАУЧНО ПОДРАЧЈЕ – ОПШТЕСТВЕНИ НАУКИ

501 **Антропологија**

- 50100 Физичка антропологија
- 50101 Економска антропологија
- 50102 Културна антропологија
- 50103 Социјална антропологија
- 50104 Применета антропологија
- 50105 Друго

502 **Демографија**

- 50200 Теорија на населението
- 50201 Демографски модели и методи
- 50202 Историја на развојот на населението
- 50203 Пораст на населението и негови компоненти
- 50204 Структура на населението
- 50205 Демографски проекции и нивна примена во планирањето
- 50206 Интеракција меѓу демографските, економските и социјални проецси
- 50207 Планирање на семејството
- 50208 Популациона градска и селска политика
- 50209 Друго

503 **Економски науки**

- 50300 Економска теорија
 - 50301 Политичка економија
 - 50302 Применета економија
 - 50303 Историја на економската мисла
 - 50304 Економска историја
-

50305	Економски развој
50306	Регионална економија
50307	Меѓународни економски односи
50308	Фискална економија
50309	Меѓународна економија
50310	Просторна економија и екологоја
50311	Економика на индустрија
50312	Економика на јавни служби
50313	Економика на трговија
50314	Економика на аграрот и шумарството
50315	Економика на сообраќај
50316	Економика на образование
50317	Економика на градежништво
50318	Економика на туризам и угостителство
50319	Економика на надворешна трговија
50320	Економија на трудот
50321	Банкарство
50322	Економетрија
50323	Економика на препријатијата
50324	Економика на инвестиции
50325	Маркетинг
50326	Финансии
50327	Економска статистика
50328	Сметководство
50329	Друго

504 Кинезиологија

- 50400 Фундаментална кинезиологија (биомеханика, психомоторика, физиологија, друго)
- 50401 Применета кинезиологија (спорт, физичко воспитување, рекреација, кинезитерапија, друго)
- 50402 Општествена кинезиологија (социологија на физичка култура, психологија на спорт, историја на физичка култура, педагогија, друго)
- 50403 Друго

505 Образование

- 50500 Педагогија
 - 50501 Дидактика
 - 50502 Специјална дидактика
 - 50503 Историја на педагошките системи
 - 50504 Методика
 - 50505 Теорија на воспитување
 - 50506 Теорија и развој на наставни програми
 - 50507 Елементарно образование (системи и методи)
 - 50508 Стручно и средношколско образование (системи и методи)
 - 50509 Системи и методи на високото образование
 - 50510 Системи за перманентно образование
 - 50511 Образование на возрасни, перманентно образование
 - 50512 Образовна политика
 - 50513 Образование на наставници
 - 50514 Образование со примена на компјутер
 - 50515 Компаративна и историја на педагогијата
 - 50516 Психодеагогија
 - 50517 Експериментална педагогија
 - 50518 Социјална педагогија
 - 50519 Ортопедагогија
 - 50520 Логопедија
-

-
- 50521 Дефектологија
 - 50522 Заштита и помош на хендикепирани
 - 50523 Дефектолошка дијагностика
 - 50524 Андрагогија
 - 50525 Друго

506 **Организациони науки и управување (менаџмент)**

- 50600 Наука за организација
 - 50601 Теорија и организација на деловните ситеми
 - 50602 Менаџмент системи
 - 50603 Бизнис менаџмент
 - 50604 Банкарски менаџмент
 - 50605 Стратешки менаџмент
 - 50606 Сметководствен менаџмент
 - 50607 Финансиски менаџмент
 - 50608 Маркетинг менаџмент
 - 50609 Меѓународен менаџмент
 - 50610 Логистика
 - 50611 Управување со системи
 - 50612 Управување со економиите
 - 50613 Деловно комуницирање
 - 50614 Одлучување
 - 50615 Менаџмент во администрација
 - 50616 Менаџмент во аграрот
 - 50617 Менаџмент во здравство
 - 50618 Менаџмент во образование
 - 50619 Менаџмент во осигурување
 - 50620 Социјален менаџмент
 - 50621 Менаџмент во царина и шпедиција
 - 50622 Управување со човечки ресурси
 - 50623 Претприемништво
-

50624 Друго

507 Политички науки

50700 Политички науки (основи, теорија, методологија, историја, друго)

50701 Политички системи

50702 Современи политички системи

50703 Граѓанско општество, политички партии и интересни групи

50704 Меѓународни политички организации

50705 Дипломатија

50706 Комуникации и мас-медиуми

50707 Теорија на новинарство и системи на информирање

50708 Политика на поединечни активности, струки и специјалности

50709 Методологија и теорија во политичките науки

50710 Друго

508 Правни науки

50800 Вовед во правото

50801 Теорија на правото

50802 Управно право

50803 Граѓанско право

50804 Казнено право

50805 Трудово право

50806 Меѓународно јавно право

50807 Меѓународно приватно право

50808 Меѓународно стопанско право

50809 Компаративно право

50810 Римско право

50811 Право на Европската Унија

50812 Финансиско право

50813 Еколошко право

50814 Уставно право

50815	Меѓународни односи и историја на дипломатијата
50816	Меѓународни економски односи
50817	Дипломатско и конзуларно право
50818	Човекови права и слободи
50819	Семејно право
50820	Наследно право
50821	Социјално право
50822	Историја на правото
50823	Трговско право
50824	Деловно право
50825	Закон за друштва
50826	Криминологија
50827	Авторско пронајдувачко право
50828	Облигационо право
50829	Транспортно право
50830	Туристичко право
50831	Современи политички системи
50832	Царинско управна постапка
50833	Царински системи и царинска политика
50834	Нотарско право
50835	Друго

509 Јавна управа и администрација

50900	Наука за управата
50901	Јавна управа
50902	Јавни служби
50903	Друго

510 Психологија

51000	Општа психологија
51001	Клиничка психологија

51002	Психоанализа
51003	Психологија на советување
51004	Развојна психологија
51005	Психологија на образование и воспитување
51006	Социјална психологија
51007	Психологија на трудот
51008	Организациска психологија
51009	Психологија на личноста
51010	Методологија и психометрија
51011	Воена психологија
51012	Психологија на активности, струки и специјалности
51013	Применета и експериментална психологија
51014	Психопатологија
51015	Сообраќајна психологија
51016	Психологија на спортот
51017	Психологија на туризмот
51018	Психологија на угостителството
51019	Друго

511 **Социологија**

51100	Општа социологија
51101	Економска социологија
51102	Социологија на политиката
51103	Социологија на организација
51104	Социологија на технолошки развој
51105	Социологија на образованието
51106	Социјална екологија
51107	Урбана социологија (Социологија на град)
51108	Рурална социологија (Социологија на селото)
51109	Социологија на науката
51110	Социологија на културата

5111	Социологија на религија
5112	Социологија на моралот
5113	Социологија на домување
5114	Социологија на семејството
5115	Социологија на детето
5116	Социологија на трудот и организациите
5117	Социологија на правото и криминалистиката
5118	Методи на социолошки истражувања и социометрија
5119	Социологија на социјалните структури
5120	Социјална антропологија
5121	Социологија на норми и организација
5122	Социологија на масовните комуникации и информации
5123	Социјална патологија
5124	Медицинска социологија
5125	Социологија на етнички групи
5126	Социологија на македонското општество
5127	Социологија на спортот
5128	Друго

512 **Социјална работа и социјална политика**

51200	Социјална политика
51201	Теорија на социјална работа
51202	Социјален развој
51203	Социјална работа (во здравство, образование, социјална заштита и друго)
51204	Системи на социјална заштита
51205	Методики на социјална работа (поединец, група, локална заедница)
51206	Друго

513 Статистика

- 51300 Теорија и методи на општествената статистика
- 51301 Статистика на националните сметки и стопански биланси
- 51302 Индустриска статистика
- 51303 Земјоделска статистика
- 51304 Економска статистика
- 51305 Социјална статитика
- 51306 Демографска статистика
- 51307 Друго

514 Туризам и угостителство

- 51400 Организација на угостителство
 - 51401 Хотелиерство
 - 51402 Гастрономија
 - 51403 Туристички агенции
 - 51404 Туристичка географија
 - 51405 Туристичка политика
 - 51406 Туристичка промоција
 - 51407 Економика и организација на туризмот
 - 51408 Хотелски инженеринг
 - 51409 Управување со туристички простор
 - 51410 Контролинг во туризмот
 - 51411 Угустителско познавање на стока и исхрана
 - 51412 Безбедност во туризмот
 - 51413 Туризмот и културното наследство
 - 51414 Туристички маркетинг
 - 51415 Туристичко деловно комуницирање
 - 51416 Комуникации во туризмот
 - 51417 Ресторански Менаџмент
 - 51418 Туристичка култура; култура на однесување во туризмот
 - 51419 Друго
-

515 **Одбрана**

- 51500 Полемологија
- 51501 Дефендологија
- 51502 Политички системи
- 51503 Интегрална безбедност
- 51504 Етиологија на загрозување
- 51505 Цивилна одбрана
- 51506 Управување и командување
- 51507 Цивилна заштита
- 51508 Мобилизациски системи
- 51509 Планирање на одбрана и заштита
- 51510 Воени доктрини
- 51511 Друго

516 **Безбедност**

- 51600 Општа криминалистичка теорија
 - 51601 Криминалистичка методика
 - 51602 Природнонаучна криминалистика
 - 51603 Криминологија
 - 51604 Методологија на истражувањето
 - 51605 Кривично процесно право
 - 51606 Криминалистичка медицина
 - 51607 Криминалистичка психологија
 - 51608 Полиција и човекови права
 - 51609 Основи на науката на полицијата
 - 51610 Друго
-

601 Историски науки

- 60100 Теорија на историјата
- 60101 Филозофија на историја
- 60102 Античка историја
- 60103 Средновековна историја
- 60104 Византологија
- 60105 Современа историја (до околу 1800)
- 60106 Современа историја (1800 до 1914)
- 60107 Современа историја (после 1914)
- 60108 Историја на науката
- 60109 Општа историја на стариот век
- 60110 Општа историја на средниот век
- 60111 Национална историја на средниот век
- 60112 Национална историја на XVI – XVIII век
- 60113 Национална историја на XIX век до 1918 година
- 60114 Историја на Македонија
- 60115 Општа историја на новиот век
- 60116 Општа историја на најновиот период од 1918 година до денес
- 60117 Друго

602 Археологија

- 60201 Праисториска археологија
 - 60202 Класична археологија: грчка и римска култура; римска провинциска култура
 - 60203 Средновековна археологија: преселба на народите; словенска култура до IX век
 - 60204 Археологија на Блискиот исток: Египет, Месопотамија, Вавилон, Асирија
 - 60205 Епиграфика: грчка и римска
-

-
- 60206 Нумизматика: грчка и римска
 - 60207 Историја на археологијата
 - 60208 Палеологија
 - 60209 Генеологија
 - 60210 Друго

603 Библиотекарство и документација

- 60300 Библиотекарство
- 60301 Информациски системи и информатологија
- 60302 Комуникологија
- 60303 Архивистика и документација
- 60304 Библиографија
- 60305 Палеографија
- 60306 Библиологија
- 60307 Епиграфика
- 60308 Хералдика,
- 60309 Папирологија
- 60310 Музеологија
- 60311 Лексикологија и енциклопедистика
- 60312 Друго

604 Наука за јазикот (Лингвистика)

605 Филозофија

- 60500 Историја на филозофијата
 - 60501 Логика
 - 60502 Онтологија
 - 60503 Етика
 - 60504 Естетика
-

-
- 60505 Епистемологија
 - 60506 Реторика
 - 60507 Аксиологија
 - 60508 Филозофија на науката
 - 60509 Филозофија на техниката
 - 60510 Филозофија на културата
 - 60511 Филозофија на политиката
 - 60512 Филозофска антропологија
 - 60513 Филозофија на историјата
 - 60514 Филозофија на религијата
 - 60515 Современа филозофија
 - 60516 Филозофија на јазикот
 - 60517 Друго

606 **Историја на уметноста**

- 60600 Ранохристијанска уметност
 - 60601 Средновековна западна уметност
 - 60602 Средновековна византиска уметност
 - 60603 Средновековна национална уметност
 - 60604 Национална уметност од турскиот период
 - 60605 Уметност на ренесансата - општа
 - 60606 Уметност на ренесансата - национална
 - 60607 Уметност на барокот - општа
 - 60608 Уметност на барокот - национална
 - 60609 Уметност на класицизмот - општа
 - 60610 Уметност на класицизмот - национална
 - 60611 Уметност на романтизмот - општа
 - 60612 Уметност на романтизмот - национална
 - 60613 Уметност на реализмот - општа
 - 60614 Уметност на реализмот - национална
-

-
- 60615 Уметност на XX век (импресионизам, кубизам, фовизам, надреализам, дадаизам)
 - 60616 Уметност на исламот
 - 60617 Уметност на еврејскиот народ
 - 60618 Музеологија и конзервација
 - 60619 Нумизматика
 - 60620 Друго

607 Ликовна уметност

- 60700 Цртање
- 60701 Сликање и сликарски техники
- 60702 Графика и графички техники
- 60703 Сликарска технологија
- 60704 Вајање и вајарски техники
- 60705 Керамика
- 60706 Креирање
- 60707 Текстил
- 60708 Методика на ликовно воспитување
- 60709 Скулптура и архитектура
- 60710 Заштита и реставрација
- 60711 Уметничка критика
- 60712 Друго

608 Драмски уметности

- 60800 Драматургија (Историја на светската драма и театар, Македонска драма и театар)
 - 60801 Театрологија (Актерска игра, Сценски говор и техники на гласот, Сценски движења и танци, Сценографија и сценска техника, Театарска режија)
 - 60802 Филмологија (Историја и теорија на филмот, Филмска техника и технологија,
 - 60803 Филмска и ТВ режија, ТВ сценарио, ТВ камера, ТВ монтажа, ТВ и радио игра)
-

60804 Продукција и монтажа (сценско-уметнички дејности, филм, радио и ТВ, ТВ
монтажа)

60805 Друго

609 **Музички уметности**

60900 Музикологија

60901 Историја на музиката

60902 Етномузикологија

60903 Естетика на музиката

60904 Теорија на музиката

60905 Електроакустика

60906 Музичка педагогија

60907 Музички форми со анализа

60908 Хармонија и полифонија со анализа

60909 Диригирање и композиција

60910 Видови на инструменти (гудачки, пиано, харфа, хармоника, дувачки,
ударни, други)

60911 Вокално пеење

60912 Хорско пеење

60913 Вокална техника

60914 Солфеж

60915 Музички фолклор

60916 Друго

610 **Етнологија и етногенеза**

61000 Етногенеза

61001 Материјална култура

61002 Социјална култура

61003 Духовна култура

61004 Теорија и историја на цивилизацијата

61005 Етнологија на Европа и Средниот Исток

-
- 61006 Етнологија на Македонија
 - 61007 Историја на етнологијата
 - 61008 Фолклористика
 - 61009 Друго

611 Теологија

- 61100 Библија
- 61101 Егзегеза
- 61102 Системско богословие (догматика, христијанска етика, апологетика со историја на религијата и патрологија)
- 61103 Пасторална теологија (пастирско богословие, литургија, црковно право, омилитика)
- 61104 Катехетика (христијанска педагогија и методика на христијанско вероучение)
- 61105 Филозофија на религијата
- 61106 Општа историја на христијанската црква
- 61107 Историја на МПЦ
- 61108 Историја на помесните православни цркви
- 61109 Друго

612 Наука за книжевноста

- 61200 Македонска книжевност и јужнословенска книжевност во средниот век
 - 61201 Македонска книжевност и јужнословенски книжевности XV - XVIII век
 - 61202 Македонска книжевност XIV век Македонска книжевност XX век
 - 61203 Историја на јужно словенски книжевности
 - 61204 Нова хрватска, словенечка и српска книжевност
 - 61205 Современи јужнословенски книжевности
 - 61206 Народна книжевност
 - 61207 Теорија на книжевноста
 - 61208 Историја на албанската книжевност
 - 61209 Историја на турската книжевност
-

61210	Историја на книжевноста на словенските народи
61211	Историја на книжевноста на романските народи
61212	Историја на книжевноста на германскиете народи
61213	Историја на унгарската книжевност
61214	Историја на новогрчката книжевност
61215	Историја на арапската и персиската книжевност
61216	Историја на индиската книжевност
61217	Историја на кинеската книжевност
61218	Историја на јапонската книжевност
61219	Историја на хебрејската книжевност
61220	Историја на книжевноста на африканските народи
61221	Историја на општата книжевност
61222	Историја на старогрчката книжевност
61223	Историја на римската книжевност
61224	Историја на книжевност на стариот исток
61225	Методика на литературата
61226	Друго
64000	Македонистика
64001	Албанологија
64002	Туркологија
64003	Славистика
64004	Англистика
64005	Германистика
64006	Романистика
64007	Класична филологија
64008	Ориентални и други филологии
64009	Фонетика
64010	Општа лингвистика
64011	Применета лингвистика
64012	Компаративна лингвистика
64013	Фонетика

64014	Фонологија
64015	Социолингвистика
64016	Психолингвистика
64017	Неуролингвистика
64018	Граматика, семантика, семиотика, синтакса
64019	Лексикологија
64020	Историја на јазикот
64021	Учење на странски јазици
64022	Преведување
64023	Ономастика
64024	Теорија на литературата
64025	Општа и компаративна литература
64026	Литературна критика
64027	Дијалектологија
64028	Методика на јазик
64029	Друго
